

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za Jugoslavijo . . . K 10.—
» ostalo inozemstvo » 15.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 20 h.

Za oglašila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsa kokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravnistvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvu lista »Mir« v Celovec, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranišnični račun št. 96.232.

Leto XXXVIII.

Celovec, 7. marca 1919.

Št. 10

Francoska zahvala.

Predsednik deželne vlade dr. Janko Brejc je prejel od francoskega kapetana Vaulandea iz Maribora nastopno brzojavko: „Preden zapustimo Slovenijo, Vas prosim, da sprejmete z našim spoštovanjem izraz naše zahvale in vzradoščenja nad ljubeznivim sprejemom, ki nam je bil prirejen v Ljubljani, v Mariboru, v Velikovecu in v vseh drugih krajih, kjer budne jugoslovanske čete branijo severne meje svojega ozemlja proti lakomnosti in proti zadnjim nasilstvom docela premaganega sovražnika. Prosim Vas, blagovolite izraziti našo zahvalo g. dr. Žerjavu, ki nam je tako ljubeznjivo olajšal naše potovanje. Upam, da bo z našim skupnim prizadevanjem in pod avspicijami francosko-slovenske organizacije osnovana srečna bodočnost mogla združiti jugoslovanski in francoski narod v nerazdružnem prijateljstvu.“ Kapetan Vaulande. Dr. Reverdy.

Naša pot je prava, ker je pot pravice.

V Celovecu, 4. marca 1919.

Z dežele dobivamo obupna poročila o našem položaju. Nemška pest stiska naše ljudstvo, sila bajonetov zabranjuje svoboden izraz mišljenja. Kako dolgo bo še to trpelo? V Parizu se bo v bodočih dneh odločevala naša usoda. Sedaj — ali nikoli. Sedaj se bo odločilo, koliko Slovencev bo pripadlo k Jugoslaviji in koliko jih bo mogoče ostalo pod tujim jarmom. To so zgodovinski dnevi, ki se ne vrnejo nikoli več. In zato apeliramo še enkrat na deželno vlado za Slovenijo, apeliramo še enkrat na naše zastopnike v Belgradu, apeliramo na našo jugoslovansko delegacijo v Parizu, da stori vse, da reši tudi nas koroške Slovence izpod tisočletnega nemškega jarma. Mi hočemo živeti življenje, ki je vredno naroda! Naša pot je prava, ker zahtevamo to, kar gre vsakemu narodu, ker zahtevamo svobodo narodovega razvitka. Vedo naj naši zastopniki, da koroški Slovenci ne bomo slabi državljani, da bomo celo izmed najboljših. Dovolj smo občutili vse krivice in nasilstva na lastnem telesu, dovolj so nas tlačili k tlom, da se nismo mogli povzpeti do boljšega blagostanja, do lepše kulture, dovolj so nas stiskali — in znali bomo tembolj ceniti zlato svobodo.

Zato pa naj napnejo vse sile, da nas rešijo, hvaležni jim bomo mi, hvaležni naši otroci, hvaležen ves slovenski narod.

Seveda igra najvažnejšo vlogo v jugoslovanskem vprašanju spor z Lahi. Najinteligentnejši del našega ljudstva naj bi padel pod Laha. A nič manj važno ni naše koroško vprašanje, ki še tudi čaka odločitve. Naj merodajni krogi ne omalovažujejo tega vprašanja in zastavijo najboljše sile, da se bo za nas ugodno rešilo. Koroški Slovenci smo jez proti nemštvu, ki bo po vojski, po miru, ravno tako sililo k sinji Adriji, ki ne bo mirovalo in bo skušalo popraviti izgubljeno vojsko. Stražarji smo — in da bomo zvesti stražarji, kakor smo bili stoletja in stoletja, tega si naj bodo svesti krogi v Ljubljani, Zagrebu, Belgradu in Parizu!

Naše zahteve hodijo po poti pravice. Zahtevamo, da se združijo tudi vsi kraji, kjer prebivajo koroški Slovenci, k Jugoslaviji. To je zahteva, ki je upravičena v naravnem pravu. In zato je pravična.

Upamo tudi trdno, da bo mirovna konferenca ugodila našim zahtevam.

Naj nas nemška sila tlači k tlom, naj nas preganjajo, tudi za nas pride dan vstajenja, katerega si želimo kmalu dočakati.

Jugoslovanski shod v Prevaljah.

Dne 23. februarja se je vršil v Prevaljah veličasten tabor. Hiše so bile po večini okrašene s slovenskimi trobojnicami, okna z zelenjem in slovenskimi zastavicami. Ob 9. uri je došla vojaška godba iz Maribora. Ob zvokih sokolske koračnice je odkorakalo občinstvo od veselicega prostora v cerkev pri Fari, ki je bila natlačeno polna, tako da je moralo mnogo ljudstva ostati zunaj cerkve. Po končanem opravilu je zadonela narodna himna „Lepa naša domovina“. Z godbo na čelu se je velikanska množica pomikala od cerkve na slavnostni prostor. Prireditve se je udeležila tudi šolska mladina, ki je navdušeno vzklikala „živio“ in mahala s slovenskimi zastavicami. Na okrašenem odru je bila ovenčana slika regenta Aleksandra. Prevaljski župan Lahovnik je v lepem govoru pozdravil govornike in množico in izrazil svoje veselje, da more zborovalce slovensko pozdraviti, želeč, da bi se vso slovensko koroško ozemlje zedinilo z Jugoslavijo. Dr. Ravnik je navduševalno govoril, se spominjal prvobornika za pravico Wilsona, kateremu je množica zaklicala trikratni slava.

Vojak Pavlica iz Rihemberga na Goriškem je slikal bridko usodo Goričanov med vojsko in sedaj. Živo je slikal begunsko gorje. Rekel je: „Ako je že porušena naša solčna Goriška ter doline spremenjene v pokopališča, kjer počivajo draga goriška srca kot žrtve za našo domovino, naj se tega gorja obvaruje vsaj koroške Slovence. In zato stojimo na straži severne meje ter tvorimo živ zid, čez katerega ne bodo prišle nemške čete.“ Ljudstvo se je ob teh živih besedah solzilo.

Dr. Slokar iz Ajdovščine na Goriškem je naslikal krivice, ki so se nam godile od strani Nemcev, Mažarov in Italijanov. Govorili so še nadučitelj Hren iz Mute, zastopnik obmejnega poveljstva Dravske divizije dr. Grablovič ter sodni svetnik dr. Kušej iz Pliberka. Prvič se je na veličasten način proslavila priznana Jugoslavija v Prevaljah.

Sklenile so se različne rezolucije in protesti, ki naj tudi drugim koroškim Slovincem prinesejo uspeha.

Zborovanje vodstva Vseslovenske ljudske stranke.

V četrtek, dne 20. svečana, je imelo vodstvo VLS v Ljubljani važno zborovanje, katerega so se udeležili člani vodstva ter več poslancev in izmed Hrvatov dr. Šimrak. Prof. Remec kot namestnik načelnika stranke dr. Korošca, ki je v Belgradu, je otvoril zborovanje ter poročal navzočim članom o političnem položaju. Prof. Sušnik je govoril o reorganizaciji stranke. Storili so se važni sklepi in sprejele soglasno naslednje rezolucije:

1. VLS zahteva spricho težkega položaja našega poljedelstva in živinoreje, da se cene kmetijskim pridelkom v vsej državi izenačijo.

2. Spricho popolnoma nedemokratskega osnutka nove državne ustave poziva vodstvo VLS svoje poslance, da v vsej zakonodaji uveljavijo demokratična načela.

3. Vodstvo VLS zahteva, da se takoj skliče deželni zbor kot posvetovalni in kontrolni organ. Stranka sama naj v najkrajšem času skliče zbor svojih poslancev.

4. Vodstvo VLS sklene: Izvede naj se, v kolikor to še ni izvršeno, stanovsko-politična organizacija za kmete, delavce ter rokodelce in obrtnike. Osnujejo ali ožive naj se vsem Slovenskem krajevne kmetijske zveze, ki se združijo v Jugoslovansko kmetijsko zvezo. Enako naj se

poleg delavske Jugoslovanske strokovne zveze osnuje Jugoslovanska obrtniška trgovska zveza. Sklepi teh zvez so v vseh stanovsko političnih vprašanjih za VLS obvezni. Te stanovsko-politične organizacije naj dobe tudi svoja glasila ter svoja strokovna tajništva in pisarne.

5. Z ozirom na nekatere slučaje nasilstva proti delavcem, organiziranim v Jugoslovanski strokovni zvezi, izjavlja vodstvo VLS, da je stranka s svojim delavstvom solidarna. Svoje člane, ki so zastopniki stranke v vladi, poziva VLS, da dosežejo za delavce, ki se jim je zgodila krivica, popolno zadoščenje. V nasprotnem slučaju naj izvajajo vse posledice.

6. Zastopniki VLS v državnem veču naj v svrhu odprave militarizma stoje na Wilsonovem stališču, da se osnuje zveza narodov.

7. VLS zahteva, da se vsi slovenski kraji združijo v Jugoslaviji. Dokler se to ne zgodi, naj sedaj okupirane slovenske kraje zasedejo ne-interesirane države.

8. Vodstvo VLS naj deluje na to, da pridejo v višji šolski svet tudi zastopniki kmetov, krščaunškega učiteljstva, delavcev in obrtnikov.

9. Vodstvo VLS zahteva, da se takoj podržavijo vsa zavarovanja. Čimpreje naj se izvede splošno ljudsko starostno zavarovanje. Uvede naj se takoj bolniško, starostno in nezgodno socialno zavarovanje ne samo tovarniških, ampak tudi kmetijskih delavcev.

10. Zastopniki VLS naj podvzamejo vse korake, da se našim vjetnikom v Italiji izboljša položaj in da se čimpreje vrnejo domov.

11. Vodstvo VLS naroča, naj zastopniki stranke z vso silo delajo na to, da se pri ureditvi valute in vojnih posojil varujejo koristi zadružništva in malega človeka sploh.

Slovenski poslanci v Belgradu.

Dne 1. marca so se zbrali prvokrat naši jugoslovanski poslanci v Belgradu. Imenovani in izvoljeni so od zaupnikov vseh strank. Slovenske stranke so imenovale sledeče poslance in namestnike v narodno predstavništvo:

Slovenska ljudska stranka: 1.) Brodar, posestnik, Hrastje pri Kranju; 2.) Dr. Lovro Pogačnik, dosedaj poverjenik, Ljubljana; 3.) Josip Gostinčar, posestnik, Ljubljana; 4.) Jan. Štercin, posestnik, Komenda-Kapljavas; 5.) dr. Fran Schaubach, sodnik, Velikovec; 6.) Anton Sušnik, profesor, Ljubljana; 7.) Franc Smodej, komisar za Koroško; 8.) Franc Grafenauer, bivši deželni poslanec za Koroško; 9.) Dr. Hohnjec, profesor bogoslovja, Maribor; 10.) Dr. Fr. Jankovič, zdravnik, Kozje; 11.) Dr. Anton Korošec; 12.) Fran Pišek, Orehovavas; 13.) Ant. Turnšek, trgovec, Rečica; 14.) Iv. Vesenjaj, profesor, Ljubljana; 15.) Josip Fon, višji sodni svetnik, Ljubljana; 16.) Dr. Josip Lovrenčič, profesor, Podnart; 17.) Dr. Ivan Šveglj, posestnik, Grimšiče-Bled, sedaj Pariz (za Trst). — Namestniki: 1.) Jožef Ravnihar, posestnik, Njivica, p. Radeče; 2.) Dr. Izidor Cankar; 3.) Janez Krivec, tovarniški delavec, Jesenice; 4.) Bogomil Remec; 5.) Dr. Jakob Mohorič; 6.) Karol Škulj, Dolenjavas; 7.) Greg. Einspieler; 8.) Janez Vošpernik, posestnik, Podravlje; 9.) Dr. Ivo Benkovič; 10.) Ivan Bosina, župnik, Podčetrtek; 11.) Franc Bošnjak, posestnik, Braslovce; 12.) Mart. Medved, župnik, Laporje; 13.) Dr. Verstovšek; 14.) Mihael Brenčič, posestnik; 15.) Josip Budin, župnik, Ljubljana; 16.) Dr. Iv. Pregelj, profesor, Kranj; 17.) Dr. Fran Jež.

Jugoslovanska demokratska stranka: 1.) Ivan Kežzar, železniški uradnik, Ljubljana; namestnik Josip Breznik, tajnik JDS, Ljubljana; 2.) Dr. Albert Kramer, minister, Belgrad; namestnik dr. Ernest Kalan, odvetnik, Celje; 3.)

Dr. Vekoslav Kukovec, bivši deželni poslanec, Celje; namestnik Miloš Štibler, združni uradnik, Dunaj; 4.) Dr. Fran Novak, bivši deželni poslanec, Ljubljana; namestnik dr. Fran Windischer, tajnik trgovske in obrtne zbornice, Ljubljana; 5.) Dr. Pavel Pestotnik, bivši poverjenik za promet, Ljubljana; namestnik dr. Rudolf Ravnik, odvetniški kandidat, Maribor; 6.) Dr. Dinko Puc, odvetnik, Gorica; namestnik dr. Marušič, Washington; 7.) Adolf Ribnikar, bivši deželni poslanec, Ljubljana; namestnik dr. Fran Ilešič, profesor, Ljubljana; 8.) Dr. Karel Triller, bivši deželni odbornik, Ljubljana; namestnik dr. Danilo Majaron, predsednik odvetn. zbornice, Ljubljana; 9.) Fran Voglar, prof., Maribor; namestnik dr. Milko Brezigar, tajnik Narodnega sveta v Ljubljani.

Jugoslovanska socialno-demokratska stranka: 1.) Anton Kristan, poverjenik za socialno oskrbo, Ljubljana; 2.) Melhior Čobal, ravnatelj, Zagorje ob Savi; 3.) Josip Kopač, tajnik želez., Ljubljana; 4.) Josip Petejan, delavski tajnik, Ljubljana; 5.) Dr. Dr. Lončar, prof., Ljubljana. — Namestniki: 1.) Etbin Kristan, Amerika; 2.) Albin Prepeluh, komisar deželne vlade, Ljubljana; 3.) Mil. Korun, odvetnik, Ljubljana; 4.) Iv. Favaj, prof., Maribor; 5.) Ignac Sitar, rđ. tajnik, Maribor.

Nemška hudobija.

„Straža“ z dne 28. febr. piše:

„Na Koroškem so pred kratkim metali nemški letalci med naše vojaštvo in civilno prebivalstvo listke s to-le vsebino:

„Iz Jugoslavije. Kazen s palico za spore med Srbi in Hrvati. List „Obzor“ od 22. jan. 1919 poroča, da je začasna jugoslovanska država sklenila, vojaško odrediti, da se srednjeveška kazen pretepa s palico zopet uvede. Nastopno nekaj paragrafov tega izrednega kazenskega prava, katerega prinaša zagrebški list: 1. Spori med Hrvati in Srbi. Prestopki se kaznujejo z dvadnevni zaporom. Oba kaznovana se zapreta v eno in isto celico brez hrane; namesto prehrane se morata oba kaznovana trikrat na dan objeti in poljubiti. Ko je kazen končana, morata oba kaznovanca skoz en mesec skupaj spat in iz iste sklade jesti.

2. Žaljenje kralja ali države se kaznuje s 25 udarci s palico.

3. Tatvina se kaznuje do 200 K s 15 udarci, do 500 K z 20 udarci, do 1000 K s 25 udarci s palico.

4. Plenitelji se kaznujejo s tem, da se dotičnik takoj ustrelj.

Trditev, da je list „Obzor“ prinesel to „naredbo“ jugoslovanske države, je laž brez primere. Namen teh letakov, ki so tiskani v slovenskem in nemškem jeziku, je pač vsakemu razumljiv: hoteli so med tamkajšnjim prebivalstvom in vojaštvom izzvati upor proti državi. Hvala Bogu, da so naši vrli vojaki in da je naše ljudstvo pametno dovolj, da ne verjame tako ostudnim lažem. A ti letaki nam kažejo vso hudobijo nemških voditeljev, katerim nobena sredstva niso umazana dovolj za dosego njihovih ostudnih namenov. Naša kraljevina bo moderna država in nikdar ne bo rabila takšne kazni, pač pa bi bilo dobro in potrebno, da bi se uvedla palica v Nemški Avstriji za tatvino, storjeno na našem premoženju.“

Politični pregled.

Zaprisega nove slovenske deželne vlade.

Dne 23. februarja sta položila prisego predsednik in podpredsednik slovenske deželne vlade. Ob tej priliki sta predložila tudi listo svojih poverjenikov, ki bodo že v prihodnjih dneh uradno imenovani. Nova slovenska deželna vlada je sestavljena sledeče: dr. Janko Brejc, predsedstvo in poljedelstvo, dr. Gregor Žerjav, podpredsedstvo, narodno gospodarstvo in socializacija premoženja; Gustav Golia, notranje zadeve, dr. Vladimir Ravnihar, pravosodstvo; dr. K. Verstovšek, verstvo in šolstvo; Anton Kristan, javna dela, in Albin Prepeluh, socialna politika.

Dr. Korošec namestnik ministra za rudarstvo.

Ker je odstopil minister za gozdarstvo in rudarstvo dr. Mehmed Spaha, bo vodil te posle začasno ministrski podpredsednik dr. Korošec.

Naše severne in istočne meje.

Geneve, 28. febr. Komisija za rumunska vprašanja, ki je razširjena tudi za druge zadeve, se sedaj peča z mejo Jugoslavije napram Avstriji, Ogrski in Bolgarski.

Politično važna izprememba pri „Times“.

Geneve, 27. februarja. Za novega urednika vodilnega angleškega lista „Times“ je imenovan Viljem Steed, znani pisatelj knjige o razpadu avstro-ogrške monarhije (1915) in veliki prijatelj Jugoslovanov in Čehov. Imenoval ga je lord Northcliffe, ker dosedanji vodja lista Dawson zlasti v istočno-evropskih vprašanjih in glede Italije ni soglašal z lordom. Novi kurz „Timesa“ bo zelo prijazen Slovanom in še ostrejši proti Nemcem, nego doslej. Vsled tega tudi ne bo ugoden za Lahe.

Jugoslovanske zahteve pravičnejše ko italijanske. Londonski dogovor brezpredmeten.

Geneve, 28. febr. „Temps“ piše dne 25. febr. v uvodniku o jadranskem vprašanju in naglašja, da so jugoslovanski razlogi temeljitejši in pravičnejši, ko italijanski. Italija bi zelo dobro naredila, če bi sprejela predlog Jugoslavije glede posredovanja. Angleška se pridružuje stališču Francoske in Severne Amerike, da je londonski dogovor postal brezpredmeten in da se mora iskati drugih temeljev za poravnavo. Laški listi so zelo iznenadeni in ogorčeni zavračajo „Temps“-a.

Italija zahteva od Avstro-Ogrske vojno odškodnino.

Angleški listi poročajo, da bo Italija zahtevala od Avstro-Ogrske 600 milijonov funtov šterlingov vojne odškodnine. Ker pa ne bodo mogli izsiliti izplačitve tako velike svote, bo Italija zahtevala, da sme izrabljati prirodne zaklade Avstrije. Tretjina vojne odškodnine pa se bo morala plačati baje v gotovini.

Koliko ljudi se udeležuje mirovne konference?

Pri mirovnih posvetih v Parizu je zbrano do 3000 oseb iz vsega sveta.

Deputacija iz Reke pri Wilsonu.

Geneve, 28. febr. „Secolo“ poroča o avdienci reške deputacije pri Wilsonu. Deputacija je smela povedati le ekonomske razloge za združitev Reke z Italijo in je tudi govorila proti Trumbičevim argumentom, da Jugoslavija brez Reke ne more živeti. Proti nameram, o katerih so mislili nekateri zavezniki, naj bi Reka postala svobodna luka, se je deputacija tudi izrazila. Vendar pa mora „Secolo“ priznati, da se je morala deputacija vrniti, ne da bi bila dobila od Wilsona kakršnokoli obljubo ali sploh izjavo.

Pariška konferenca o vprašanju državnega dolga bivše Avstro-Ogrske.

Geneva, 27. februarja. Dosedanji razgovori pariške konference o vprašanju državnih dolgov bivše Avstrije veljajo kot predhodnik solidarnega posredovanja antante, da se doseže gospodarski dogovor med vsemi narodnimi državami, na katere se je bivša Avstrija razdelila. V to svrhu se bodo pričela pogajanja deloma z direktno udeležbo obstoječih vlad potom njihovih dosedanjih organov, odnosno tudi s sodelovanjem nemško-avstrijskih, ogrskih, čeških, poljskih in jugoslovanskih delegatov. Zlasti se tudi imenuje kot udeleženec dr. Žolger. Za vse slučaje naglašajo v antantinih krogih in sicer soglasno, da že iz gospodarskih razlogov ne more biti niti govora o tem, da bi se antanta sploh ne zanimala za usodo bivše Avstrije, to je, da se ne bi vmešala v likvidacijo.

Wilson

je odšel v Ameriko, kjer je v Washingtonu govoril pred komisijo za zunanje zadeve za zvezo narodov. Komisija se je za njo izrekla. Zastopnikom časopisov je izjavil, da se namerava 15. marca vrniti v Evropo.

Revolucija v Monakovem.

Na Bavarskem se je koncem vojske potom revolucije polastil vlade voditelj socialnih demokratov, Kurt Eisner, ki je postal tudi ministrski predsednik. Sedaj pa je izbruhnila protirevolucija. Znamenje je dal neki grof Arko, ki je ustrelil na ulici ministrskega predsednika. Ko je nato minister Auer v zbornici izrekel svoje obžalovanje nad dogodkom, je nekdo planil izza vrat in streljal tudi na Auerja, ki je bil težko ranjen. Strelji so začeli padati tudi z galerije. Revolucionarji so nato zasedli zbornico, pa so jih vladne čete zopet pregnale. Dne 27. febr. so se zbrali delavci, vojaki in kmetje (po ruskem vzorcu) h kongresu. Sklenili so, da ostane deželni zbor radi „razporenja med ljudstvom“ zaprt, kongres se bo imenoval „začasni narodni svet“, ki bo nositelj moči, katero mu izroči delavstvo. Kongres teh svetovalcev je tudi sklenil,

da ustanovi skupno z ministri, ki so še ostali v službi, socialistično ministrstvo, kateremu pridružio iz vrst kmečke zveze še poljedelsko ministrstvo. V imenu večinskih socialistov je govoril dr. Löwenfeld, ki je svaril pred tako diktaturo (nasiljem), kakor vlada na Ruskem. Kmetje, ki niso privrženci teh revolucionarjev in ki so v večini, so sklenili, če proklamirajo republiko svetov, da bodo odrezali mesto Monakovo od vsakega dovoza živil. Ko so pokopali pepel ustreljenega Eisnerja, ki je bil žid, so zahtevali, naj zvonijo v Bambergu po cerkvah z zvonovi. Tega pa niso marali storiti. Nato je množica vdrla v cerkve, kjer je napravila veliko škode in pretila navzočemu škofu.

V Nemčiji

hodijo ruski agentje, ki trosijo rusko zlato med nezadovoljno ljudstvo. To je naglašal dne 27. febr. tudi minister državne brambe Noske v državnem zboru, ki zboruje sedaj v Weimaru in ne v Berlinu.

Generalni štrajk v Srednji Nemčiji.

Dve tretjini delavcev v srednjenemških krajih štrajka.

„MIR“

se prodaja v sledečih trgovinah in trafikah:

V Celovcu:

Josip Vajncerl, trgovina s papirjem, Velikovaška cesta 5.

Amon Gollob, prodaja časnikov, Šolska ulica 5.

V Ljubljani:

Franc Šovkal, trafika, Pred škofijo 12.

V Tržiču na Gorenjskem:

Ivan Theuerschuh, trgovina z meš. blagom.

V Pliberku:

Anica Mader, trgovina s papirjem.

V Celju:

Goričar & Leskovšek, trgovina.

V Mariboru:

J. Weixl, trgovina s papirjem.

Pri Sv. Tomažu pri Ormožu:

J. N. Kegl, trgovina z mešanim blagom.

Prosimo prijatelje našega lista, naj nam naznanijo trgovce in trafike v drugih mestih in krajih, ki jim bomo pošiljali „Mir“ v razprodajo.

Dnevne vesti.

Naznanilo. Vsem posestnikom, ki so trpeli škodo po nemškem vojaštvu, bodisi da jim rekvirirani živeži ni bil plačan ali pa jim je bilo odmerjeno premajhno plačilo, vsem, ki so trpeli škodo na premoženju in imetju, naznanjamo, naj se zglasijo v pisarni komisarijata v Celovcu v hotelu Trabesinger, kjer bodo posredovali, da se jim povrne škoda, ki so jo trpeli. Če imajo ljudje kake tirjatve do jugoslovanskih oblasti, naj se istotako zglase!

Imenovanje. Deželna vlada za Slovenijo je imenovala g. dr. Janka Hočevarja za namestnika komisarja Fr. Smodeja za slovenski del Koroške. G. dr. Janko Hočevar uraduje v pisarni komisarijata v hotelu Trabesinger v Celovcu.

Celovške novice. (Za krompirjem!) Bivše avstrijsko armadno poveljstvo v Beljaku je imelo na Koroškem veliko „svojih“ gospodarstev. Tudi v barju pri Tinjah in Grabštanju so imeli lansko leto sajen krompir. Ker pa je bilo avstrijske slave prekmalu konec in ga niso mogli spraviti, je veliko tega žlahtnega sadu, ki ga v mestu živo potrebujejo, ostalo v zemlji. Sedaj pa so dovolili, da se vsak lahko preskrbi s tem krompirjem. In tako romajo procesije ljudstva v Grabštanj in kopljejo krompir. Pravijo, da je vkljub temu, da je prezimoval, prav okusen.

Zoper slovenske duhovnike. V našem listu smo pisali: „Ali naj izgubimo res vse slovenske duhovnike?“ Nato vprašanje odgovarja uradna „Klagenfurter Zeitung“ z dne 4. marca: „Na to vprašanje odgovorjam z veseljem „Da“. Slovenski duhovniki da so oskrnjevali cerkve in prižnice itd., itd., le oni so vzrok, da je prišlo toliko gorja v deželo. Sedaj divjajo proti slovenskim duhovnikom, ne bo dolgo, pa bodo prišli nemški na vrsto in vsa njih nemška ljubezen ne bo nič pomagala. V Nemški Avstriji se napoveduje kulturni boj in „napredna“ Koroška bo tudi v tem prednjačila. O tem smo prepričani.“

Ni prav naslovljeno! „Klagenfurter Zeitung“, ki je bila uradni list prejšnje avstrijske vlade in bila takrat pisana za skisane možgane nemških birokratov, je sedaj uradno glasilo nemške koroške vlade. Postala je živahnejša in se peča včasih tudi z nami Slovenci. Bavi se v številki 1. marca z dvema Mirovima uvodnikoma (14. in 21. febr.) ter pravi, da naše ljudstvo ni držalo discipline in volilo nemške poslance. Konstatiramo, da smo pisali o volitvah še le 14. februarja, torej tik pred volitvami. Eno navodilo smo izdali, pa je vplivalo in je ostalo tisoče in tisoče volilcev doma in ni volilo. Veliko jih je volilo Jugoslavijo — torej oddalo „neveljavne“ listke. In število teh je bilo večje, kakor pa je število onih, ki so se po navodilu nemške deželne vlade na izdanih listkih izjavili za Jugoslavijo. Pokazati smo hoteli, da je svobodno izražanje ljudske volje pod nemškimi bajoneti brez pomena — in to smo dokazali. Drugega namena pa nismo imeli. Kje pa je tistih 30.000 volilcev, ki so ostali doma in niso volili? Slovenski listi so poročali, da 20.000 koroških Slovencev ni volilo. Nemški demokratje so dobili 15.000 glasov, potemtakem bi celo mi Slovenci pohrustali še Angererja. Članek pa ni bil naperjen proti soc. demokratom in kršč. socialcem, ampak proti nemškimi nacionalcem. In da je koroško ljudstvo s to stranko popolnoma obračunalo, da nima več večine v deželi, v to so pripomogli tudi volilci iz naših krajev. Za „K. Z.“ je seveda težko, ubrati sedaj po porazu nemškonacionalne stranke pravo pot, ker ne ve, kam bi se naslonila: 4:2:2:1 poslancev. Zato nismo mi v zadregi, v zadregi je nemški uradni list. In da to svojo zadrego zakrije, pa lopnimo po Slovencih, to še vleče tudi pri vseh koroških „demokratičnih“ strankah. Tako je!

Družba sv. Mohorja naznanja, da je obrok za nabiranje udov letos isti kakor druga leta, to je do 5. marca 1919. Oglasi naj se pošiljajo naravnost Družbi, članarina in vsak drugi denar iz Jugoslavije pa s pripombo „za Mohorjevo družbo“ Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani, s katero poslujemo po njeni celovski podružnici.

Samomor. V Št. Lenartu v Labudski dolini se je usmrtil okrajni sodnik dr. Meschitz. Bil je rojen Velikovčan. Njegov oče je bil Slovenec, sin nemškutar.

Suplentsko mesto na realki za krščanski nauk in slovenščino je razpisano. Kakor znano, so odslovili prof. Hutterja. Škofijstvo je, kakor se nam poroča, dalo dr. Rainerja na razpolago. Ta gotovo zna slovensko, ker oskrbuje faro v Žrelcu pri Celovcu.

Novi koleki in vozni listi. Opozarjamo prizadete kroge na dodatek k naredbi poverjeništvu za finance glede izdaje novih kolekov in vozni listov z dne 19. 2. 1919, št. 381 Uradnega lista. Posebno je paziti na določbe glede železniškega prometa z inozemstvom in glede zamene in žigosanja starih kolekov in vozni listov.

Pristojbine vojakom, ki se vračajo iz ruskega ujetništva. Vojaki, ki se vrnejo iz ruskega ujetništva, dobe vse pristojbine za čas ujetništva. Gredo naj se radi tega h gospodarskemu uradu pristojnega polka. Ako pa ta polk ni sedaj v našem ozemlju, naj se obrnejo oni od bivše skupne vojske (infanterija) k ljubljanskemu pešpolku, oni bivšega domobranstva k slov. plan. p., a oni topništva k topniškemu poveljstvu v Ljubljani. Pripadniki bivšega 97. pp. naj to opravijo pisмено na tržaški pešpolk v Mariboru.

Pokojnine invalidov, vojaških vdov in sirot in vojaških vpokojencev za februar. Vsem tem osebam izplačuje pokojnine, invalidnine in preskrbovalnine še vedno penzijska likvidatura na Dunaju. Za mesec februar so bile že pripravljene vse izkaznice, da se izplačajo kakor doslej potom pošne hranilnice na Dunaju. Ker pa je promet dunajske pošne hranilnice za našo državo bil ravnokar ustavljen, se je naša vlada potrudila, da se ti zneski vendar pošljejo potom dunajske pošne hranilnice, kar se bo zgodilo v nekaj dneh. Zato naj nihče ne pošilja pritožbe na Dunaj ali na vlado v Ljubljani, ampak naj potrpi nekaj dni.

Popotnik iz Roža nam poroča: Naši posilinemci so zadnji čas silno razočarani. „Zakaj neki?“ boste vprašali. Zato, ker so mislili, da se pod Nemcem cedi med in mleko. „V Beljaku imajo vsega dosti,“ tako so govorili prej, ko so bili Jugoslovani tukaj. In veselja so zavrisnili, ko so prišli „odrešitelji“, češ, zdaj bomo pa tudi mi deležni vseh beljaških dobrot, zdaj bomo imeli cukra in kofeja, pa še pravega. Pa prišli so z dežja pod kap. Veselili so se že egiptovskih loncev, polnih mesa, a sedaj požirajo sline.

Rožek. Fant iz Rožeka nam piše: Upajmo, da bo tudi na nas kmalu prisijalo solnce svobode. Kdo težje pričakuje odrešenja kakor ravno mi, ki smo že toliko pretrpeli od vsenem-

ških prenapetnežev. Da bi se skoraj uresničila naša iskrena želja, da bi prebivali tudi mi pod svobodnim okriljem naše matere Jugoslavije!

Bistrica v Rožu. (Nemške volitve. — Naš položaj.) 16. svečana so bile volitve za Nemško Avstrijo. Pritisk od nemške in nemškutarske strani na ljudstvo je bil silen. A vkljub temu je veliko, veliko Slovencev volilo Jugoslavijo, in tako se nobeni nemški stranki nismo zamerali. Ti zavedni volilci so pokazali, da so in ostanejo tudi pod nemškim bajonetom Slovenci. Čast jim! Obiskala nas je tudi „bela garda“. Ljudstvo pa pravi, da še samo nima živeža. Kedaj bo konec našega trpljenja? Po velikem petku mora priti velika noč in ž njo vstajenje.

Velikovec. (Smrt na bojišču.) O priliki nemških napadov na Velikovec so imeli Jugoslovani dve žrtvi. Padla sta poddesetnik Pečnik in pešec Rančan celjskega pešpolka, ki je hrabro odbil vse nemške napade.

Št. Rupert pri Velikovcu. (Naznanilo.) Kakor smo svoječasnó naznanili, bi se imela v sredo pred pustno nedeljo vršiti božična slavnost naše šole. Otroke smo za igro pripravili. Žal moramo naznaniti, da, ker se razmere še niso razjasnile in ker bi v sedanjih razmerah mnogo ljudi ne moglo na slavnost priti, končno, ker je zdaj vojaštvo zasedlo našo šolsko telovadnico, ne more se zdaj slavnost vršiti. Preložiti smo primorani našo slavnost na ugodnejši čas po velikinoči, kar bomo že pravočasno naznanili.

Vodstvo „Narodne šole.“
Blače ob jezeru. (Tudi njega niso pozabili.) Nemški vojaki so ukradli v soboto 15. svečana meso in slanino cele svinje tistemu človeku v naši fari, ki jih je bil najbolj vesel, ko so prišli. Ko so udri v naš kraj, so jih veselo pozdravljali in pravili: „Habts uns wohl nicht vergessen?“ Kakor vidite, jih niso pozabili.

Toporje na Dholici. (Požar.) Dne 25. svečana ob 10. uri ponoči je začela goreti hiša posestnika Antona Čujica, pd. Šobica. Družina je že spala, ko so zagnali krik in je mogla rešiti le svoje življenje. Vse drugo, kar je bilo v hiši, je zgorelo: obleka, živež, oprava itd. Da ni požarna bramba omejila ognja na hišo, bi bila zgorela cela vas. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Št. Ilj ob Dravi. (Poroka.) Sredi tega pusta nas je zapustila sosestra Anka Spendier, posestnica v Dišicah in obljubila zvestobo za vedno ženinu Simonu Olipicu iz Podgorjan. Spremile smo jo z zastavo k svatovski sv. maši, med katero smo imele skupno sv. obhajilo. Žal nam je, da smo zgubile pridno sestro, zvesto Marijino hčerko, a božja volja je tako. Upamo, da jo tudi v novem stanu ne bo zapustila njena Gospa zaščitnica in mati, kateri je do zdaj zvesto služila. Želimo obilo sreče!

Sosestre.
Koviče. (Poroka.) Dolgo je trajala ta vojska, a Čemernjakova Urška ni pozabila svojega dragega ženina, ostala mu je zvesta. Pričakovala ga je zdravega in mu obljubila v nedeljo 23. febr. svoje srce za vedno. Bila je kot dekle pridna bralka lista „Mir-a“, upamo, da tudi za naprej. Bila srečna!

Iz Spodnjega Roža. (Popisovanje, Amerika in živež.) Ker se od nasprotne strani na takoiimenovano popisovanje za Amerikance vedno večja važnost polaga, sem se začel za to zadevo zanimati. Vendar vam bodem le to povedal, kar sem ravno zdaj od drugih ljudi zvedel. Kdor hoče te podpise pobirati, temu ni treba drugega kakor dosti prostega časa, kajti za pristnost ni treba poročila. Večina teh „škripterev“ hodi le bolj okoli svojih somišljenikov. Tisti pa, ki so na splošno, to je vse od kraja popisovali in ako bi se kdo branil za Nemca podpisati, pa so se posluževali sledečega navodila: ker so Amerikanci zvedeli, da tukaj med Slovenci živi precej Nemcev, katerim se Slovenci branijo živež prodajati, oni pa hočejo te ljudi poiskati in jim iz Amerike vse potrebno poslati, zatorej kolikor več se nas bode za Nemca zapisalo, toliko več bodemo iz Amerike dobili. In ko so se v Borovljah po nekoliko dneh potem zopet pokazali znani avtomobili, so že koj verjeli, da jim ta ameriška glorija zares kruha ponuja. Na vprašanje, kaj eden ali drugi hoče biti, jih je več odgovorilo: „Vse, kar Vi hočete, hočemo biti, ako bi le živež mogli dobiti.“ Hajlali pa so le tisti, katerim pravimo vojni dobičkarji!

Glinje. (Zasedanje.) Kakor že znano, so bile Glinje z okolico vred kmalu po novem letu od številne nemške vojaške čete zasedene. V precej neprijeten položaj so prišli tisti ljudje, kateri so morali sprejeti sostanovnike. Neznosno pa so bile tiste družine prizadete, katere so bile kar sredi zime iz svojih stanovanj takorekoč izrinjene. Kjer je količkaj več vojakov skupaj, se navadno vmes nahajajo tudi taki, kateri se pri hiši prekmalu udomačijo, ki pri tem postanejo celi družini v hudo nadlego. S tem so bile tudi tukaj

posamezne družine prizadete. Vse kaj drugega pa je, ako je ta posadka tako daleč šla, da je baje v imenu tu domačega prebivalstva pripadnostno izjavo odposlala! To pa že vse meje presega. Naši zaupniki in pooblaščenici naj na zato pristojnem mestu zadevo preiščejo in v slučaju, ako se pokaže, da je to resnično, tedaj z vso odločnostjo proti temu nastopijo.

Guštanj. (Shod jugosl. soc. dem.) Dne 23. febr. je bil na Pošti političen shod, ki ga je priredila jugoslovanska soc. demokratična stranka. Predsedoval je g. Mrkva. O političnem položaju v državi je razpravljal Anton Kristan. G. Erjavec je razpravljal o važnosti delavskega tiska. Delavci so izrazili željo, da se prirede tečajji za slovenski jezik; mnogo jih je, ki ne znajo slovensko brati, ker jih v nemški šoli niso učili. Navzoči nadučitelj s Tolstega vrha je obljubil, da bo te tečaje s pomočjo gđč. učiteljic prav rad vodil. — V kratkem se otvori tu filialka konzumnega društva za Ljubljano in okolico. (Posneto po „Naprej-u“ z dne 26. febr.)

Pozdravi iz tujine. Verona, 21. dec. 1918. Vsem junaškim koroškim rojakinjam in rojakom, posebno pa hrabremu „Miru“ pošiljamo iz starodavne Verone prav vesela voščila za praznike. Nas je tukaj preko 80 jugoslovanskih častnikov, ki čakamo, da nas pošljejo ali domov ali pa v Francijo; nismo ne ujetniki, a tudi ne prosti, a sicer se nam godi tukaj še primerno dobro. Na svidenje v novem letu v lepem svobodnem jugoslovanskem Korotanu! Pozdravljeni! France Uršič, por. NB.: Ne pozabite Gosposvetkega polja!

Gospodarstvo.

Agrarna reforma. Ministrski svet v Belgradu je že pred 14 dnevi sprejel načrt zakona, kateri vsebuje glavna načela agrarne reforme. Ta zakon odreja takojšnjo poddržavljenje vseh veleposestev. Kaj je veleposestvo, se bode sicer ugotovilo še le v posebnem zakonu, vendar že zdaj velja kot tako vsako posestvo nad 500 juter (oralov). Med tem, ko bo plodna zemlja razdeljena med take Jugoslovane, ki sami nimajo nič ali ne dovolj zemlje in sicer po kategorijah, v katerih bodo uvaževani pred vsem vojni ponesrečenci, bodo gozdi ostali v gospodarstvu države vsaj po večini. Znatno del pa bo prepuščen bližnjim selom, vendar ne več kolikor treba za gospodarsko arondiranje kmečkih posestev. Potem, ko je bil ta zakon sprejet, se je ministrstvo jelo pečati z organizacijo za provedbo agrarne reforme. Dosedaj se ni doseglo popolno soglasje in ker preneha funkcija ministrskega sveta kot začasne zakonodajne moči, pride stvar pred parlament, ako ne bo morda ta čas vendarle sprejeta. Stvar je radi tega nujna, ker se je bati, da ostane velik del slavonskih veleposestev letos neobdelan in treba poskrbeti, da stopijo vsaj provizorični najemniki do 15. marca v posest. Končno bo še omenjeno, da zakon o agrarni reformi, stoječ na stališču zasebne lastnine, določa, da bodo veleposestniki dobili odškodnino. Višina te odškodnine bo odmerjena s posebnim zakonom. Glede glavnih načel agrarne reforme ni bilo med strankami nobenih nesoglasij, glede načina provedbe pa niso bili vsi predlogi socialističnega ministra Korača enodušno sprejeti. Zato je Korač grozil z demisijo, vendar grožnje ni uresničil, ker je uvidel, da s tem v nevarnost spravlja agrarno reformo sploh. Pač pa je podpis za razglasitev zakona odrekel muslimanski minister Mehmed Spaho, ki pa je med tem že odstopil.

Cene žitu v Italiji in na Francoskem. Italijanska vlada je uradno določila cene žitu za pridelek iz letine 1919, in sicer za 100 kg pšenice suhe in trde po 85 lir, to je 80 K 75 vin. po vrednosti iz mirne dobe; koruza in oves po 56 lir, to je 54 K 10 vin., ječmen in rž po 62 lir, to je 58 K 90 vin. Če pa vzamemo kupno vrednost lir, kakor jo je določila italijanska vlada napram našemu denarju, to je 1 K velja 40 centezimov, potem bi znašala cena pri današnji vrednosti krone za pšenico 201 K 25 vin., ječmen in rž 147 K 25 vin. — Francoska vlada je istotako določila cene za žito prihodnjega leta, upoštevala pa pri tem že razmere mirovne dobe ter jih seveda primerno znižala. Te cene so: za 100 kg pšenice 73 frankov, ječmena, koruze, rži, ajde, ovsa 53 frankov, belega prosa 73 frankov, rdečega prosa 48 frankov, fižola 66 frankov. Če preračunimo te cene na vrednost avstrijskega denarja, ki znaša komaj tretjino francoskega, bi ostalo v današnji vrednosti našega denarja: za 100 kg pšenice 212 K 85 vin., ječmena, koruze, rži, ajde, ovsa 154 K 50 vin., belega prosa 212 K 70 vin., rdečega prosa 140 K 10 vin., fižola 192 K 60 vinarjev.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 15.000.000.

Rezervni zaklad: K 4.000.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.

Cene vinu na Reki. Na Reki prodajajo 11% bela vina po 400 K, rdeča po 480 K hl.

Cena vinu je padla na Ogrskem od 12 K na 2 K 50 vin. Vsled tega so imele nekatere vinske trgovine po več milijonov izgube.

Ogri že dele cesarska posestva. V zmislu ljudskega zakona o zemljiški reformi so začeli 8. febr. v Gödöllöju razdeljevati bivša kronska posestva. Kmeti iz Gödöllöja zahtevajo, da se njihova posestva povprečno spolnijo na 10 oralov. Iz njiv kronske posesti, ki so najbližje dotični občini in iz kraljevih parkov hočejo napraviti 500 do 600 oralov vrtov, do katerih imajo tudi delavci pravico. Tudi v Kerepesu so začeli z razdeljevanjem bivših kronske posesti. V prvi vrsti so dobili zemljišče v last nameščenci posestva in vsi vojaki, ki so bili na bojišču in so pristojni v občino Kerepes.

Dravo in Vrbsko jezero hočejo izrabiti za pridobitev električne moči. Povsod skušajo izrabiti vodne sile za elektriko. To je tudi umevno, ker primanjkuje premoga, katerega je treba nadomestiti z drugo silo. In tako so izkopali tudi na Koroškem star projekt in ga hočejo sedaj uresničiti. Tam, kjer Drava dela pod Rožekom ovinek, jo hočejo zaveziti in tako vzdigniti vodo za 2 1/2 metra. Odtam bi izkopali podzemeljski rov, ki bi bil 1,8 km dolg in vodil v Vrbo, kjer je nameravana prva električna centrala. Dobili bi tukaj 28'65 m padca. Med Loretom in Majernikom hočejo jemati vodo iz jezera. Zgraditi hočejo 3 km dolg odprt kanal, ki bi bil širji kakor oni, ki vodi iz jezera v Celovec. Ta kanal bi pri Vetrinju vodil v podzemeljski rov, katerega voda bi se južno od Žihpolj stekala v Dravo. Tukaj bi postavili drugo centralo. Izrabili bi tu padec 18'55 metrov. Brodarstvo z lesom bi baje ne trpelo veliko. Električno silo bi lahko porabili za razsvetlavo, za obrat strojev v industrijskih krajih, za obrat gospodarskih strojev itd. itd. Lepi načrti!

Elektrarna na Fali. Kakor znano, je štajerska elektricitetna družba v Gradcu zgradila v Fali ob Dravi na Štajerskem velikansko elektrarno, ki daje 30.000 konjskih sil. Ako se docela izrabi, jih bo 42.000. Projektiranih je še dvojje podjetij nad Falo, ki bi dali isto toliko, tako da bi bilo na razpolago 100.000 konjskih sil. To bi bilo največji vir električne sile na kontinentu. Kapital te elektrarne je švicarski, bančni konzorcij je dal za to podjetje 19 milijonov kron na razpolago. Štajerski Nemci so se močno potegovali za to, da bi tvorilo Pohorje, ki leži južno od Fale, mejo med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo. A motili so se. Zato bo električni tok iz elektrarne prišel Jugoslaviji v korist. Spodnještajerska mesta, trgi in vasi bodo dobivali po ceni električno moč in razsvetlavo. Na obrtnem shodu v Celju je o tem poročal Janko Lesničar, ki je naglašal, da treba tok za Jugoslavijo izrabiti in zavarovati, treba oddajo električnega toka s Fale na jug takoj s tehnične in finančne strani preštudirati. Občinam in okrajem je treba iti na roko, da zberejo interesente. Ustanoviti je treba elektricitetne zadrage, ki bi oddajale tok obrtnikom, kmetom itd. po deželi. Lepi načrti. Želimo, da jih štajerski Slovenci kmalu uresničijo. „Naprej“ 1. marca 1919 pravi, da bi pri popolni izgradbi obsejala centrala 51.000 konjskih sil. Lastnik zgradbe se poteguje za to, da izvozi 15.000 konjskih sil v Gradec.

Raznoterosti.

Invalid z razločno pisavo, mirnega značaja in veseljem do umetnega vrtnarstva (cvetličarstva

in semenoreje) najde prijetno zatočišče. Nudi se mu lepa bodočnost. Oglasi naj se v poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani v Deželnem dvorcu. II. nadstropje, soba št. 125.

Razdejanje v Belgradu. Pred vojsko je bilo v Belgradu 22 tiskarn, sedaj jih je samo pet in še te v malem obsegu. Vse drugo so pobrali Nemci.

Društvo sv. Jeronima, hrvatsko književno društvo, ki je podobno naši Družbi sv. Mohorja, je imela dne 20. febr. v Zagrebu letno skupščino. Društvo je štelu koncem leta 1918. 55.860 članov, med njimi 17.201 dosmrtnih.

Pomlad se bliža. Četudi imamo še tri tedne, da mine astronomična zima, vendar se v naravi že pomlad prikazuje. Dnevi od sv. Lucije do sv. večera so bili lani izredno suhi in ker vremenski preroki po njih na poznejše leto sklepa, so letos tudi zadeli, ker je bil prosinec izredno mehak in tudi svečan precej suh. Solnce je moglo torej s svojimi blagodejnimi žarki na ozračje vplivati, je je hitro ogrelo, sneg je zginil in že prihajajo iz zemlje prve cvetlice. Teloh in lapuh poganjata ob gozdnem robu, za njima pride kmalu jeterjak, po travnikih ob vodah in izvirkih pa že zeleni trava in bodo v kratkem jeli pozvanjati zvončki. Prvi, ki so porabili ugodno vreme, so bili ptički. V začetku so postajale ob snegu kavke in vrane, za njimi so prišle po drevskih senice, oglašali so se čin-čin-ščinkovci, prišli so strnadi, ponoči pa zamolko skovika čuk. Ozračje se je toliko ogrelo, da so poldnevi že kar topli, posebno lepa pa so jutra in noči. Ko se solnce med 6. in 7. uro izza Obirja pokaže, razsvetljuje nasprotne gore: Golico, Stol in druge; ko se zvečer onkraj Vrbskega jezera poslavlja, pa zlati s svojimi žarki še zasnežene skale samotno stoječega Obirja. Kosi in drozgi pojejo na vsezgodaj, kajti pozno izhajajoča luna je jutranjo zarjo sred svečana nadomeščala, da se je že po peti uri pričelo svetlikati. In mi? Stanovanja se spreminjajo: pri pečeh smo vrata do jeseni zapečatili, zato pa pridno odpiramo vrata in okna, kajti solnce še vedno ceneje greje, nego drva in premog, ki posebno to zima niso bila samo preklicano draga, temveč jih niti dobiti ni bilo; marsikdo je lansko leto plačal premog, pa ga še sedaj nima! No, vzamemo denar nazaj, za jesen se preskrbimo pozneje, kajti še nekaj tednov in približa se nam Velika noč, da bomo obhajali dvojno vstajenje prirodino in božje. — Da bi tudi kmalu tretje!

Nove knjige in časopisi.

Slovenski učitelj. Glasilo jugoslovanskega kršč. učiteljstva. Urednik F. Fabinc. L. XX. (1919) št. 2. Vsebina: Reforma ljudske šole (F. Fabinc). Mladina v pubertetni dobi (R. Pečjak). O osebnosti in njenem vplivu — zlasti v vzgoji (Konec. J. Filipič). Pouk slabonadarjenih otrok (Dalje. Anica Lebar). Naša šola v naši novi državi (Dalje. Ivan Vesenjčak). Ž. Cojz v zrcalu eksperimentalne didaktike (A. Smerdelj). Kultura in književnost. Zapiski. Društvena in stanovska kronika. Naročnina lista 10 K.

Slovenka. Glasilo slov. ženstva. Vsebina 2. zvezka: Razporoka (Dr. A. Ušeničnik). Nekaj kritičnih misli o vzgoji naše ženske inteligence (Dr. Angela Piskernik). John Ruskin o ženi (Aforizmi). Visoka pesem (Silvin Sardenko). Kmetijsko-gospodinjinske šole (Ing. A. Vedernjak). Družina (Fr. Bevk). Mladenci (M. J. Gorenjka). Za dr. Krekom! Naš jug (Fr. Bevk). Zapiski.

Listnica uredništva.

Št. Lenart pri Sedmih studenih: Brez podpisa — v koš. Stvar tudi ne spada v list. Oglasite se zopet, a se tudi podpišite! Pozdrav! — Miha! Oglasi se zopet in pozdravi naše somišljenike ter ntruj brate v trdni veri! — V Sreje: Vas bi pa najraje poslali na mirovno konferenco

v Pariz, da bi tam predložili svoje načrte. Prav je, da tudi na kmetih razmišljate o svetovnem položaju, vendar Vašega dopisa sedaj ne moremo priobčiti. Srčno pozdravljeni!

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: Otmar Mihalek.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Dobro ohranjene, skoro nove ženske jopiče, ženska krila in bluže ter skoro nov posteljnjak se zamenjajo za živila. Naslov pove iz prijaznosti upravništvo lista „Mir“ v Celovcu, Vetrinjsko obmestje 26.

Pozor! Slovenci! Pozor!

Trgovina z galanterijo in šolskimi ter pisarniškimi potrebščinami

Gustav Blažon

Celovec, Salmova cesta (Salmstraße) št. 1.

Imam v zalogi najfinjši pisemski papir v elegantnih mapah, pripravno za darila, vse vrste pisarniški in drugi papir, krasne umetniške razglednice. — Bogata izbira v galanteriji, kakor usnjene denarnice, nožičke, škarje, namizno orodje itd.

= Sedanjim razmeram primerne cene. =

Priporoča se za obilni obisk slovenskim posetnikom, zlasti duhovščini, inteligenci in vsemu vrlemu narodno zavednemu občinstvu.

M. Česenj, trgovina z lesenino Kranj (Kranjsko)

priporoča gg. trgovcem in kmetovalcem svojo zalogo lesenega poljskega orodja in lesenih izdelkov, kakor grabelj, senenih vil, cambohov, košev, vsakovrstnih korb iz protja, mlinskih sit, rešetov, različn. škafov, čebrov, kakor tudi vse lesene kuhinjske potrebščine.

Vabilo

na

občni zbor

Posojilnice v Globasnici

ki se vrši

v nedeljo, dne 9. sušca 1919

ob 10. uri dopoldne

v posojilniški pisarni

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o letnem delovanju.
2. Volitev odbora in nadzorstva.
3. Sklepanje glede čistega dobička in slučajnosti.

Načelstvo.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelhe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi oddelček za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.